

Advies HJ2G:

“CONCEPT – beleidskader begeleiding in de WMO – *Met beleid vernieuwen*”

Essentie concept kadernota: decentralisatie van de AWBZ middelen richting gemeentes, zorgt ervoor dat gemeente Helmond als onderdeel van de Peelregio mede verantwoordelijk is en wordt voor de personen die een beroep doen of hebben gedaan op begeleiding voor hun AWBZ-indicatie. De nota bevat het beleidskader waarbinnen de gemeente de begeleiding binnen de WMO wil vormgeven, waarmee we van een zorgvoorziening naar een participatiedoelstelling schuiven.

Gevraagd advies door Trudy van der Wielen:

Advies van HJ2G, als een van de (WMO)adviesraden, op bovenstaande kadernotitie.

Werkwijze:

De intermediairs van HJ2G hebben de notitie doorgenomen en het onder enkele HJ2G jongeren verspreid. Trudy heeft een presentatie gegeven over het beleidskader op de bijeenkomst van 15 maart 2012. De *uitkomsten* van de bijeenkomst worden als advies voorgelegd aan Trudy op zaterdag 17 maart. Zij neemt de overwegingen mee richting het College.

Deelnemers:

Harry de Jong

Bijoux Verheugd

Ali Ozcan

Roel Jetten

Kadir Demirci

Isabella Kolobaric

Mohammed Lakjah

Demi van Dijk

Zohir el Maach

Femke Hunnekens

Leeftijd tussen de 18 en 23 jaar.

Opleidingsniveau (MBO 1^e t/m 4^e jrs)

Intermediairs:

Steven Huijser

steven.huijser@levgroep.nl

Elke Minnebach

elke.minnebach@levgroep.nl

itkomsten:

In het algemeen zijn de jongeren niet tegen de concept-kadernota. Het is hen allen duidelijk dat er bezuinigingen plaats moeten vinden, en dat dit ook binnen de AWBZ het geval is. WEL vinden de jongeren het belangrijk dat personen met een AWBZ-indicatie de begeleiding blijven krijgen die zij nodig hebben. Dat het gegarandeerd blijft.

Bij het inzetten van PGB wordt in de toekomst strenger toegezien op het toekennen van het PGB. Het wordt nu: "geen PGB, TENZIJ...."

Als vanuit de WMO geen of onvoldoende begeleiding gerealiseerd kan worden, dan hebben mensen onder strikte voorwaarden mogelijkheden voor PGB.

Het was nieuw voor de groep dat de grootste groep die aanspraak heeft op geïndiceerde zorg, jongeren zijn.

Aan de hand van een "casus" – jongere met autisme, hebben we enkele adviezen gegeven:

- om er voor te zorgen dat jongeren met autisme de gewenste begeleiding krijgt adviseert het merendeel van de groep: prioriteit is om jongeren zoveel mogelijk begeleiding te geven vanuit het reguliere aanbod (geen zorgaanbod). Aanbod vanuit regulier onderwijs, sport, gezin/familie, maatjes/vrijwilligers. Om dit te doen is het van belang dat de "gezonde mensen" meer begrip krijgen voor autisme. Het moet minder als handicap gezien gaan worden, tenzij er een vorm van zwaar autisme is.

Begrip kun je meer bereiken door:

- tv spotjes
- 1 op 1 vrijwillige ondersteuning
- ervaringsdeskundigen/ambassadeurs inzetten om autisme onder de aandacht te brengen – en met name in beeld brengen wat ze wel allemaal kunnen, wat hun talenten zijn.
- facebook

Het onderwijs kan hier een grote rol spelen

- Als begeleiding kunnen in plaats van professionals, ook studenten ingezet worden die een verwante opleiding volgen. Ook kunnen stagiaires ingezet worden om jongeren "op sleeptouw te nemen".
- Controle op gebruik van PGB-middelen garanderen, er wordt misbruik gemaakt van de middelen en dat gaat ten koste van de mensen die er wel op een juiste manier mee om gaan.
- Om inhoudelijk de begeleiding vorm te gaan geven vanuit WMO-principe met alle partners in Helmond, maak gebruik van casussen om gericht de inhoud te bepalen (* is niet besproken, maar blijkt ook binnen HJ2G altijd tot veel concreter advies te leiden.)

College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Helmond
Postbus 232
5700 AE HELMOND

Helmond, 13 maart 2012

Onderwerp: Advies Beleidskader Begeleiding in de Wmo
Ons kenmerk: 2012.03.290130

Geacht College,

De Seniorenraad heeft met belangstelling kennis genomen van de Concept Nota Beleidskader Begeleiding in de WMO. Het is een goed opgebouwd, prettig leesbaar concept, dat prikkelt tot meedenken en discussie over de transitie AWBZ.

De Kanteling als basis voor beleid moet behouden blijven. De praktijk heeft bewezen dat cliënten tevreden over zijn over de bestaande Wmo-kaders. Het is goed, en voor de cliënten duidelijk, als daarbij aangesloten wordt. Maatwerk biedt goede kansen om de juiste zorg te blijven leveren.

De Seniorenraad vindt het een goed initiatief om met de omringende Peelgemeenten een gezamenlijke nota Beleidskader Begeleiding in de WMO te presenteren. Het gebruik maken van elkaars kennis en ervaring, met behoud van het eigen gemeentelijk beleid, zal een meerwaarde hebben voor alle betrokken partijen.

Door regionale samenwerking kan doelmatiger gewerkt worden, vooral omdat veel zorgaanbieders een regionaal werkgebied hebben. De Seniorenraad is verheugd te constateren, dat in de nota aandacht is voor de mogelijkheden van innovatie, die noodzakelijk zal zijn om te blijven voldoen aan de zorgvraag, maar ook voor nieuwe mogelijkheden door het efficiënt inzetten van bestaande voorzieningen.

De Seniorenraad ondersteunt de zienswijze over de ontschotting. Door een grotere samenhang, zowel horizontaal (aanbieders) als vertikaal (mantelzorgers, vrijwilligers, wijkraden) kan optimaal gebruik gemaakt worden van elkaars kracht, elkaar ondersteunen en stimuleren.

Advies: Een verbinding tussen wonen, welzijn en zorg dient te leiden tot nieuwe mogelijkheden en een efficiënte aanpak, vooral in de wijken.

De datum waarin de wetswijziging WMO van kracht wordt, is nog niet bekend. Als vastgehouden wordt aan de datum van 1 januari 2013 maakt de Seniorenraad zich zorgen over de termijn waarbinnen de transitie vorm moet krijgen. De VNG heeft terecht bij de minister aangedrongen op het vasthouden van een voorbereidingstermijn van een jaar.

Advies: De Seniorenraad vraagt om te voorzien in een vangnet als blijkt dat noodzakelijke voorzieningen en regelingen niet tijdig gerealiseerd kunnen worden.

De Seniorenraad heeft grote twijfel over de haalbaarheid van de Concept Nota door het ontbreken van financiële kaders, helaas vanwege onduidelijkheid hierover door het Rijk.

Advies: De Seniorenraad dringt er op aan dat, ook als zwaar bezuinigd moet worden, de belangrijkste voorzieningen voor de kwetsbare burgers behouden blijven.

De Seniorenraad vraagt om aandacht te hebben voor de onzekere en emotionele reacties van de gebruikers, gevoed door publicaties in de media en het uitblijven van duidelijkheid. Ervaringen rond de invoering van de eigen bijdrage in de Wmo lieten zien dat zorgvuldige en frequente voorlichting noodzakelijk is.

Advies: De Seniorenraad vindt tijdige en duidelijke informatie en communicatie over de gevolgen van de transitie van essentieel belang. Betrek hierbij de bestaande netwerken rond de hulpvragers en natuurlijk ook de wijkraden en de professionele hulpverleners.

Mantelzorgers, en ook vrijwilligers, zijn een belangrijke schakel in de begeleiding van zorgvragers. Zij zijn nu al dikwijls zwaar belast. Door het wegvallen van voorzieningen is de kans dat dit toeneemt heel reëel.

Advies: De ondersteuning van mantelzorgers dient daarom zorgvuldig gemonitord te worden. De Seniorenraad vraagt om een eenvoudige en transparante registratie en verwerking van het aanvragen en verantwoorden van voorzieningen.

De Seniorenraad realiseert zich terdege dat gelukkig de tijd voorbij is, waarin de overheid alles regelt en betaalt. Het behouden van de eigen regie en zelfredzaamheid, mee kunnen blijven doen in de samenleving, is de winst van De Kanteling voor de burgers. Het is een andere manier van denken: van "recht hebben op" naar "nodig hebben voor". Het principe van de wederkerigheid vraagt om een goed sociaal netwerk. Zowel hulp vragen als hulp krijgen versterkt de solidariteit onder burgers. Ondersteun de mensen daarin door het in stand houden van de noodzakelijke voorzieningen, vooral op wijkniveau.

Advies: Maak iedere burger bewust van de betekenis en de waarde van De Kanteling door het geven van heldere informatie, gebruikmakend van alle moderne communicatiemiddelen, rekening houdend met de beheersing van de taal en de ontwikkeling van de doelgroep.

De grootste groep ouderen heeft vrijwel het hele leven zelfstandig gewoond zonder of met geringe ondersteuning van de overheid. De laatste jaren van hun leven komen deze ouderen vrijwel allemaal in een conditioneel neerwaartse spiraal terecht. In deze laatste fase van het leven nemen lichamelijke en geestelijke functies snel af, met als gevolg toenemende onmacht en verwarring. Kenmerkend voor deze groep, vaak fragiele zeer oude mensen, is de heel beperkte sociale omgeving waarin zij leven.

Advies: De Seniorenraad bepleit voor deze groep ouderen een tijdige en adequate ondersteuning, rekening houdend met een voorspelbaar snel afnemende conditie en relatief korte levensduur.

STICHTING SENIORENRAAD HELMOND

Namens het bestuur,

Mevrouw M. van der Neut,
voorzitter

Commentaar van het Gehandicapten Overleg Helmond (GOH) op het Beleidskader Begeleiding in de WMO "*Met beleid vernieuwen*" van Gemeente Helmond

Algemeen

Het GOH is het grotendeels eens met de keuzes, zoals gemaakt in het bovengenoemde beleidskader, echter wel met een aantal kritische opmerkingen.

In deze nota wordt opgemerkt dat het nu nog niet bekende beschikbare budget taakstellend zal zijn, dus enig voorbehoud is sowieso op zijn plaats.

Opmerkingen

1. Uitgangspunt van het GOH bij het regelen van zorg en begeleiding is de keuzevrijheid van de cliënt ("eigen regie"). Als een door de cliënt zelf geregelde begeleiding aantoonbaar goedkoper is dan een door de gemeente aangeboden zorg in natura, individueel of in groep, of als de gemeente de nodige zorg niet kan leveren, dient een pgb door de gemeente beschikbaar gesteld te worden.
2. Volgens de nota is het doel van begeleiding het ertoe bijdragen dat mensen in staat zijn om te functioneren in hun dagelijks leven waardoor opname in een instelling of verwaarlozing wordt voorkomen. Zeker voor jongeren met een handicap of dementerende ouderen geldt dat mantelzorgers een wezenlijke bijdrage leveren aan het realiseren van deze doelstelling! Duidelijk is dat met name deze groep in de knel komt met de implementatie van het nieuwe beleid, gezien de verminderde financiële ruimte voor de begeleidingsactiviteiten (onder meer door veronderstelde 33% vraaguitval t.o.v. huidige pgb-regeling en 5% efficiencykorting). Mogelijk dat lagere kosten voor begeleiding hogere kosten tot gevolg heeft voor mantelzorg of in het ergste geval voor opname van de cliënt.
3. Het lijkt ons geen goede zaak als de budgetten, die de gemeente van het Rijk ontvangt voor Wmo-begeleiding, deels zullen worden ingezet voor vernieuwing en ondersteuning van (nieuwe) initiatieven. Gezien het feit dat dit ten koste van de reguliere begeleiding zal gaan, is het o.i. noodzakelijk hiervoor binnen de gemeentebegroting andere dekking te vinden.
4. Het verdient aanbeveling in deze nota al vast te stellen hoe en wanneer nagegaan wordt of dit beleidskader leidt tot een effectief beleid.